

1. INFORMACJE O PACJENCIE

.....
imię i nazwisko Pacjenta

.....
nr telefonu

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

numer PESEL

D	D	-	M	M	-	R	R	R	R
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

data urodzenia

2. INFORMACJE O BADANIU

..... / ..... mg/dl
data wykonania badania kreatyniny / stężenie kreatyniny

D	D	-	M	M	-	R	R	R	R
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

data badania

.....
okolica ciała poddana badaniu

3. ANKIETA

Wszystkie informacje medyczne są objęte tajemnicą lekarską i nie będą wykorzystywane do celów innych niż medyczne.

Prosimy o dokładne wypełnienie ankiety poprzez wpisanie w odpowiednim polu „X”

Masa ciała / Wzrost	kg	cm
Czy występowały u Pani/Pana (jeżeli tak proszę podkreślić właściwe) • nieregularne bicie serca • utrata przytomności • stany lękowe		
	TAK	NIE
Czy jest Pani lub podejrzewa, że może być w ciąży? (wypełnia kobieta)		
Czy karmi Pani piersią? (wypełnia kobieta)		
Czy miała Pani wykonywane zabiegi ginekologiczne? Jakież? (wypełnia kobieta)		
Czy miał/a Pan/Pani badanie z dożylnym podaniem kontrastu? (np. urografia, tomografia komputerowa, rezonans magnetyczny)		
Czy po podaniu środka kontrastowego wystąpiły powikłania? Jakież?.....		
Czy przyjmuje Pan/Pani metforminę (lek doustny w leczeniu cukrzycy)?		
Czy miał/a Pan/Pani wykonywane zabiegi operacyjne?		
Proszę wymienić jakie		
Czy diagnozowano u Pana/Pani :		
astmę oskrzelową, POCHP (przewlekła obturacyjna choroba płuc)		
cukrzycę		
niewydolność nerek (inną chorobę nerek)		
nadczynność/niedoczynność tarczycy bądź inne choroby tarczycy? Jeśli tak, to jakie?		
nużliwość mięśni		
choroby układu nerwowego (udar, padaczkę, utraty przytomności), inne? Proszę wymienić jakie		
chorobę serca (np. nadciśnienie, niewydolność krążenia, chorobę wieńcową, zaburzenia rytmu serca), inne?		
Proszę wymienić jakie		
Czy choruje Pan/Pani na choroby nowotworowe? Jeśli tak, jakie?.....		
Czy występują u Pana/Pani jakiegokolwiek uczulenia, alergie? jakie? W szczególności na jod? (jeśli tak proszę wymienić jakie)		

Informacje odnośnie obecnego problemu klinicznego -

.....
.....

.....
Data i podpis Pacjenta

4. INFORMACJE DLA PACJENTA

1. Tomografia komputerowa – opis badania

W badaniu stosowane jest promieniowanie jonizujące, co powoduje napromieniowanie Pacjenta. Dawka promieniowania jonizującego jest różna, dla różnych badań, ale akceptowalna w diagnostyce. Należy pamiętać, że wpływ promieniowania jonizującego na organizm nie jest obojętny. Z tego powodu badanie wykonywane jest wyłącznie ze wskazań medycznych. Skumulowane dawki promieniowania jonizującego mogą mieć działanie szkodliwe. Jeżeli były wcześniej wykonywane badania z użyciem promieniowania jonizującego (tomografia, zdjęcie rentgenowskie itp.) bądź Pacjent był leczony z użyciem promieniowania jonizującego, należy zgłosić ten fakt personelowi medycznemu. Alternatywnym sposobem na przeprowadzenie diagnostyki obrazowej jest wykonanie rezonansu magnetycznego lub USG, jednak metody te mogą nie stanowić optymalnej diagnostyki danego schorzenia.

2. Opis powikłań mogących wystąpić po wykonaniu tomografii komputerowej

Względny przeciwwskazaniem do wykonania badań z użyciem promieniowania jonizującego, w szczególności tomografii komputerowej, jest ciąża, z uwagi na szkodliwy wpływ tego promieniowania na rozwój płodu i możliwość wystąpienia wad rozwojowych płodu i dziecka po urodzeniu. Każda ekspozycja medyczna powoduje pochłonięcie określonej dawki promieniowania jonizującego, co niesie za sobą ryzyko uszkodzenia płodu oraz ryzyko uszkodzenia narządów (m.in.: rogówki gałek ocznych, gonad, tarczycy). Może też wystąpić wzrost ryzyka zapadnięcia na choroby nowotworowe.

3. Opis tomografii komputerowej z podaniem środka cieniującego

Badanie może być wykonane zarówno z podaniem środka cieniującego, jak i bez zastosowania preparatu. O konieczności podania środka cieniującego decyduje lekarz radiolog, nadzorujący badanie, na podstawie uwzględnionych w skierowaniu danych klinicznych, a w razie konieczności również wywiadu z Pacjentem, oceny jego stanu zdrowia oraz ewentualnych przeciwwskazań do podania środka cieniującego. W celu podania środka konieczne jest przygotowanie dostępu żylnego z zastosowaniem wenflonu. Środek cieniujący najczęściej podawany jest dożylnie, czasami także doustnie lub w inne przestrzenie (np. doodbytniczo, do przetok, do kanału kręgowego). W naszych pracowniach stosujemy wyłącznie środki cieniujące jodowe, niejonowe i niskoosmolarne, a więc takie, które charakteryzują się wysokim stopniem bezpieczeństwa (w przypadku ich podania zminimalizowane jest ryzyko wystąpienia u Pacjenta niepożądanych reakcji).

4. Opis powikłań mogących wystąpić po podaniu środka cieniującego

Środek cieniujący jest zawsze substancją obcą dla organizmu, a więc mogącą powodować reakcje uboczne, które najczęściej są krótkotrwałe, jednak w niektórych sytuacjach ich nasilenie jest większe i wymaga leczenia. Bardzo rzadko występują reakcje o przebiegu ciężkim lub zagrażającym życiu.

Obserwowane działania uboczne po dożylnym podaniu środka cieniującego mogą:

- wystąpić w różnym czasie po podaniu (niezwłocznie lub z nawet wielogodzinnym opóźnieniem);
- mieć różne nasilenie (lekkie, średniego stopnia i ciężkie, do zatrzymania krążenia i zgonu włącznie);
- mieć różny charakter: **miejscowy** (dot. m.in. odczynów skórnych, pieczenia, swędzenia, wysypki, pęcherzy, zaczerwienień) lub **ogólnoustrojowy** (dot. m.in. nudności, wymiotów, zaburzeń smaku, zaburzeń widzenia, uczucia zmęczenia, zwiększonej potliwości, uczucia gorąca, parestezji, reakcji skórnych, pokrzywki, świądu, bladeści skóry, egzemy, bólu i uczucia zimna lub gorąca w miejscu podania, bólów i skurczy mięśni);
- wystąpić w następujących układach: **oddechowym** (dot. m.in. skurczu i obrzęku krtani oraz spastyczności oskrzeli, duszności), **krążenia** (dot. m.in. arytmii, zwyżek lub spadków ciśnienia, nagłych zatrzymań krążenia i oddychania, zgonu), **nerwowym** (dot. m.in. drgawek, zaburzeń świadomości, bólu głowy). Szczególne znaczenie mają powikłania występujące w **układzie nerkowym**, w którym jodowe środki cieniujące mogą powodować zaburzenia funkcji nerek w postaci ostrej niewydolności nerek.

Powikłania związane z dożylnym założeniem wenflonu i wynacznieniem środka cieniującego poza żyłę:

- uszkodzenie naczyń krwionośnych;
- zator lub zakrzep w naczyniu żylnym;
- rozwarstwienie naczyń żylnych i śródściennie podanie środka cieniującego;
- lokalne zmiany zapalne w miejscu wynacznienia środka cieniującego poza żyłę;
- zespół ciasnoty spowodowany wynacznieniem dużej ilości środka cieniującego lub wktuciem;
- pęcherze, owrzodzenie, nekroza skóry (możliwe do zaobserwowania ok. 6 h po wynacznieniu).

Stosowanie obecnie w pracowniach jodowych preparatów niejonowych i niskoosmolarnych ograniczają zarówno częstotliwość, jak i nasilenie występowania reakcji ubocznych, jednak nie eliminuje ich całkowicie. Bardzo ważnym elementem przygotowania do badania jest oznaczenie stężenia kreatyniny, przesączania nerkowego (e-GFR). Jeśli u Pacjenta występują przeciwwskazania, nadzorujący badanie radiolog może nie wyrazić zgody na podanie środka cieniującego (kontrastu).

O objawach jakiegokolwiek powikłania należy niezwłocznie powiadomić personel medyczny.

Imię i nazwisko Pacjenta.....

OŚWIADCZENIE I ZGODA

TAK NIE Ja, niżej podpisany(-na), oświadczam, że przeczytałem(-łam) i zrozumiałem(-łam) powyższe informacje oraz w sposób zrozumiały zostały udzielone mi wszelkie informacje dotyczące tomografii komputerowej i podania środka kontrastowego. Jestem świadomy(-ma) możliwości wystąpienia powikłań związanych z tomografem komputerowym i podaniem środka kontrastowego, a także ograniczonej wartości diagnostycznej badania w razie niewyrażenia przeze mnie zgody na wykonanie badania z podaniem środka kontrastowego. Oświadczam, iż miałem(-łam) możliwość, by w sposób nieskrępowany wyjaśnić wszystkie swoje wątpliwości dotyczące badania, a związane z nimi przekazane mi przez personel medyczny dodatkowe objaśnienia zrozumiałem(-łam) i nie mam uwag. Oświadczam też, że biorę pełną odpowiedzialność za podane przez siebie informacje i że są one zgodne ze stanem faktycznym.

TAK NIE Świadomie wyrażam zgodę na:
  Przeprowadzenie tomografii komputerowej.
  Podanie środka kontrastowego w celu wykonania tomografii komputerowej.
  Oświadczam, że nie zataiłem(-łam) żadnych informacji o stanie mojego zdrowia, przebiegu leczenia, chorobach i przyjmowanych lekach i że wszelkie podane przeze mnie odpowiedzi oraz oświadczenia są zgodne ze stanem faktycznym.
  Oświadczam, że w ciągu 6 godzin nie przyjmowałem(-łam) pokarmów.

.....
(data, pieczętka i podpis technika elektroradiologii)

.....
(data i czytelny podpis Pacjenta/ przedstawiciela ustawowego; w przypadku Pacjenta między 16.-18. r.ż. zgoda równoległa opiekuna prawnego)

.....
(data, pieczętka i podpis pielęgniarki)

5. Potwierdzam, że zapoznałem(-łam) się z informacjami zawartymi w dokumencie dotyczącym zgody Pacjenta na wykonanie badania z podaniem środka cieniującego.

.....
Data, pieczętka i podpis lekarza nadzorującego badanie

PRZYGOTOWANIE DO BADANIA Tomografii Komputerowej

W dniu badania Tomografii Komputerowej proszę zgłosić się z następującymi dokumentami:

1. Wypełniona ankieta do badania metodą Tomografii Komputerowej.
2. Dowód osobisty.
3. **Obowiązkowo** zabrać wcześniejsze wyniki badań z rezonansu magnetycznego, tomografii komputerowej (opis badań, płyta badań obrazowych), kserokopię kart informacyjnych pobytów szpitalnych. Brak dostarczanych wcześniejszych wyników badań diagnostycznych skutkować może brakiem dokładnej oceny wykonanego badania z koniecznością porównania do badań poprzednich, bądź przełożyć się na brak możliwości opisu wykonanego badania przez lek. radiologa.
4. Proszę posiadać aktualny wynik **stężenia KREATYNINY**.
Do badania **bez podania środka kontrastowego** nie jest wymagane szczególne przygotowanie, nie jest wymagane pozostanie na czczo.
Przed badaniem **z podaniem środka kontrastowego** wymagane jest przygotowanie Pacjenta:
  - Pozostanie na czczo, czyli bez przyjmowania posiłków na 6 godzin przed badaniem i bez przyjmowania płynów na 2 godziny przed badaniem.
  - Zalecane jest wcześniejsze zwiększenie ilości przyjmowanych płynów (w przeddzień badania).
  - Pobranie krwi, celem oceny funkcji nerek. Należy wykonać badanie oceny stężenia kreatyniny (oraz poziomu eGFR)
  - Pacjenci bez choroby nerek oraz nie posiadający informacji o ich niewydolności, powinni pobrać krew nie wcześniej, niż 3 miesiące przed terminem badania TK.
  - Pacjenci z chorobą nerek, posiadający informacji o możliwości niewydolności nerek, powinni pobrać krew nie wcześniej, niż 7 dni przed terminem badania TK.
  - Pacjenci leczeni farmakologicznie z powodu choroby tarczycy powinni pobrać krew, celem oceny stężenia TSH. Badanie należy wykonać nie wcześniej, niż 2 tyg. przed terminem badania TK.
  - W przypadku stężenia TSH poniżej dolnej granicy normy, niezbędna jest pisemna zgoda endokrynologa, internisty lub lekarza kierującego na podanie kontrastu jodowego.
  - Pacjenci leczeni metforminą, bez istotnego uszkodzenia funkcji nerek ($eGFR > 30 \text{ ml/min/1,73 m}^2$), nie muszą zmieniać sposobu przyjmowania leku.
  - Pacjenci leczeni metforminą, ze znacznym uszkodzeniem funkcji nerek ($eGFR < 30 \text{ ml/min/1,73 m}^2$) powinni przyjmować lek, do czasu badania, wg dotychczasowego schematu. Po badaniu lek należy odstawić. 48 godzin po badaniu TK należy ocenić stężenie kreatyniny (eGFR). Jeżeli czynność nerek nie ulegnie istotnej zmianie, można powrócić do przyjmowania leku.
5. W przypadku badania z podaniem kontrastu zaleca się ok. 1 litra wody niegazowanej przed badaniem oraz ok. 2,5 litra wody niegazowanej w ciągu następujących 24 godzin.